

Oklarhet i regelverk om etablering utomlands, donation till Karolinska Institutet från givare i Hongkong

Riksrevisionen har som ett led i den årliga revisionen av Karolinska Institutet (KI) granskat myndighetens mottagande av donation från givare baserad i Hongkong.

Granskningen har resulterat i iakttagelser som Riksrevisionen vill fästa Karolinska Institutets uppmärksamhet på i denna revisionsrapport.

Riksrevisionen önskar information senast 2016-05-19 med anledning av våra iakttagelser i denna rapport.

Donationen och dess syfte

Den 12 januari 2015 undertecknades ett donationsavtal om 50 miljoner USD (420 732 tkr enligt årsredovisningen 2015) med en Hongkong-baserad donator. Donationen har under 2015 betalats ut till Karolinska Institutet. Avsikten med donationen är att bekosta all den forskning som ska bedrivas inom ramen för donationen samt de administrativa kostnader som kan uppkomma för KI, inklusive eventuella framtida avvecklingskostnader. Ett av villkoren är att KI ska bedriva forskningsverksamhet även i Hongkong, där med lokalt anställd personal och utsänd personal från KI. Enligt avtalet syftar verksamheten i Hongkong till att öka kontakterna mellan KI och forskare i Hongkong. Tanken är att verksamheten ska vara fristående från andra universitet, dvs. att KI etablerar en egen bas i Hongkong. Den 13 november 2015 beslutade myndigheterna i Hongkong att bevilja registrering av KI som ”a registered non-Hong Kong Company” enligt ”Part 16 of the Companies Ordinance, chapter 622 of the laws of Hong Kong”. Detta innebär att KI har tillstånd från myndigheterna i Hongkong att vara verksamt i landet, dvs. inget företag är bildat.

Regelverket oklart ifråga om etablering utomlands

Svenska myndigheter ska tillämpa de lagar och utföra den verksamhet som riksdag och regering har beslutat om. Utöver de generella regelverken om ekonomisk styrning och

myndigheternas befogenheter och skyldigheter, beslutar regeringen om förutsättningarna för varje myndighets verksamhet. Det sker i myndighetens instruktion, i årliga så kallade regleringsbrev och i särskilda beslut om uppdrag. För universitet och högskolor utgör högskoleförordningen/högskolelagen instruktion. Riksrevisionen konstaterar att det varken i dessa regelverk eller i annan reglering för statliga myndigheter, eller specifikt för KI, lämnas formell rätt till myndigheten att bedriva verksamhet utomlands på det sätt som nu är aktuellt. KI har varit i kontakt med utbildningsdepartementet för att klargöra förutsättningarna för etableringen. Något formellt uppdrag eller beslut från regeringen att bedriva denna verksamhet finns inte i dagsläget.

Mot bakgrund av detta kan Riksrevisionen inte avgöra om KI har formell rätt att bedriva den verksamhet som nu är under etablering i Hongkong.

Rekommendation

KI rekommenderas fortsätta sina ansträngningar för att få ett tydligt bemyndigande av regeringen i frågan om att etablera och bedriva verksamhet i Hongkong.

Ansvarig revisor Ertan Fiskin har beslutat i detta ärende. Uppdragsledare Annika C Karlsson har varit föredragande.

Ertan Fiskin

Annika C Karlsson

Kopia för kännedom:

Regeringen

Utbildningsdepartementet

Finansdepartementet, budgetavdelningen